

דבר רקטור המכללה

תקנון המרצים המוגש לכם בזה מאגד מכלול של הסדרי התנהלות, נורמות הוראה ועמדות אתיות עקרוניות הנדרשות מסגל ההוראה של המכללה. מטרתו היא יצירת שקיפות בדבר ההתנהלות המיטבית של מעשה ההוראה והפעילות האקדמית של המכללה.

מכללת סמינר הקיבוצים חרטה על דגלה לטפח לא רק מורים מצוינים בעלי תשתית ידע מעמיק וכישורים עדכניים, אלא גם מחנכים בעלי תחושת שליחות המקבלים אחריות אישית על איכות עבודתם. כגודל האתגר - כך כובד האחריות המוטלת על סגל ההוראה שלה.

תקנון המרצים מיועד לאפשר לסטודנטים תנאי למידה איכותיים והוגנים, ליישר קו בין מרצי המכללה ולהבהיר את שלל הסוגיות הקשורות לאחריותם המקצועית. האפילוג החותם את התקנון מתייחס להיבטים מגוונים של החופש האקדמי ודן במתח שבין הפן האקדמי של עבודת המרצים לבין הפן הפדגוגי הקשור ביעודה של המכללה כמטפחת ומכשירה מורים.

תהליך הכנת התקנון מובל על ידי ראש קידום הוראה, כתהליך דמוקרטי בכל שלבי התגבשותו, ומתוך שיתוף מתמשך ועמוק של כלל גורמי המכללה: ההנהלה האקדמית, הנהלות הפקולטות, מועצת הסגל האקדמי המייצגת את ציבור המרצים ואגודת הסטודנטים.

אנו בטוחים שסגל מרצי המכללה ייטיב לתת מענה הולם לאתגרי ההוראה העומדים לפניו ולאחריות הנגזרת מהם וישמש בדרכ התנהלותו מודל הולם לבוגרי המכללה.

פרופ' יהודית וינברגר
רקטור המכללה

- חלק מתוכני התקנון למרצים מקבילים לכללים המופיעים בתקנון לסטודנטים, ובכל מקרה, שני התקנונים מחייבים את המרצים. שני התקנונים מופיעים בפורטל הסגל האקדמי.
- התקנון מתעדכן מעת לעת באתר המכללה. בכל מקרה בו קיימת סתירה בין התקנון המופיע באתר לבין התקנון המודפס, הנוסח באתר הוא המעודכן והקובע.
- התקנון מנוסח לעתים בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד, אך הוא פונה לנשים ולגברים כאחד.
- התקנון מתייחס לכלל המרצים המלמדים במכללה.

תוכן

1.....	דבר רקטור המכללה.....
5.....	1. מבנה שנת הלימודים.....
5.....	2. מחויבות המרצים, אחריות ואתיקה מקצועית.....
7.....	3. נוהלי נוכחות והיעדרות של מרצה.....
8.....	4. מעורבות בפעילויות המכללה.....
9.....	5. חסיין מידע על סטודנטים.....
	6. התאמות בדרכי היבחנות
9.....	(סטודנטים עם לקויות למידה ואחרים).....
9.....	7. תכנון קורסים ועדכון סילבוס.....
10.....	8. חובות נוכחות בשיעורים.....
11.....	9. מטלות: עבודות ובחינות.....
18.....	10. ציונים.....
18.....	11. ערעורים.....
19.....	12. סקרי שביעות רצון מההוראה.....
20.....	13. אתיקה ומשמעת.....
23.....	14. אי-עמידת מרצה בכללי התקנון.....
24.....	15. אפילוג.....
25.....	נספח מס' 1:.....
32.....	נספח מס' 2:.....

1. מבנה שנת הלימודים

- א. מבנה שנת הלימודים האקדמית מופיע בלוח השנה האקדמי. הלוח נמצא בפורטל הסגל באתר המכללה.
- ב. החופשות והפעילויות המכללתיות מתקיימות במהלך שנת הלימודים בהתאם ללוח השנה האקדמי.
- ג. הפסקת הלימודים בין הסמסטרים מוקדשת לבחינות, קורסים מרוכזים, לעבודה מעשית ולישיבות.
- ד. לפני תחילת שנת הלימודים ובסיום כל סמסטר נדרשת השתתפות בישיבות, במפגשים ובכנסים המיועדים לסגל המכללה.
- ה. מועד סיומה של שנת הלימודים, הנקוב בלוח השנה האקדמי, מציין את סיום ההוראה. עם זאת, המרצים מחויבים להיות זמינים לפעילויות המתקיימות במכללה בשלושת השבועות הראשונים שלאחר מועד זה ועד תום תקופת הבחינות של אותה שנה.
- ו. הלימודים הסדירים מתקיימים בימים א'-ו'.
- ז. מרבית השיעורים מתקיימים בשעות 8.30-21.00. המכללה אינה מתחייבת לשיעורים רצופים.
- ח. במכללה מתקיימים גם קורסים מרוכזים (מרתונים) שמועדם נקבע על ידי הפקולטות.

2. מחויבות המרצים, אחריות ואתיקה מקצועית

- א. על המרצים להתאים את נושא הקורסים לנדרש בתוכנית הלימודים, אולם אין בכך כדי לפגוע בזכותם לחופש אקדמי.
- ב. בכלל השיעורים במכללה חשובה ההקפדה על הסטנדרטים האקדמיים המחייבים.
- ג. חובתם הכללית של המרצים בתחום ההוראה היא לקיים כל צורה מקובלת של הוראה והדרכה, במספר השעות השבועיות שנקבע על ידי המכללה ובהתאם ללוח השנה האקדמי שנקבע על ידה 14 שיעורים בסמסטר.

- ד. בכל תחומי ההוראה מופקדים המרצים על הכשרת מורים איכותית ועדכנית. לפיכך מומלץ כי יתעדכנו בתוכניות הלימודים בבתי הספר ובתכנים הרלוונטיים לתחום ההוראה ויהיו מודעים להיבטים המתודיים והדידקטיים, גם אם אין הם מלמדים דידיקטיקה של הוראת המקצוע.
- ה. חברי הסגל האקדמי מחויבים לקחת חלק בפעילויות הנלוות לעבודתם כמרצים, כגון השתתפות בוועדות קבלה ובישיבות צוות.
- ו. חברי הסגל האקדמי, כמו גם הסטודנטים, מחויבים בהקפדה על כבוד המוסד, כבוד המקצוע, האתיקה האקדמית ומידותיה של העבודה החינוכית. באווירה של יושרה, כבוד ואמון הדדיים.
- ז. על המרצים לשמש דוגמה אישית ביחסים עם מוסדות המכללה ועם עובדיה, עם עמיתי ההוראה והמחקר ועם הסטודנטים הלומדים במכללה, ולמלא בקפדנות את תקנות חברי הסגל.
- ח. על המרצים לעיין בקפידה בתקנון הסגל האקדמי, להכיר את נוהלי העבודה ולהתנהל על פיהם.
- ט. הטרדות מיניות
- הטרדה מינית על פי חוק היא:
- סחיטה לביצוע מעשה בעל אופי מיני.
 - מעשה מגונה (די באירוע יחיד).
 - הצעות חוזרות בעלות אופי מיני, גם אם המתלונן או המתלוננת הביעו עניין בהצעות (במקרים של ניצול מרות של מרצים/מרצות, אנשי/נשות סגל או כפיפות בעבודה אין חובה להוכיח אי-הסכמה).
 - התייחסויות חוזרות בעלות אופי מיני, גם אם המתלונן או המתלוננת הביעו עניין בהן, התייחסות מבזה או משפילה למינו או לנטייתו המינית של אדם (די באירוע יחיד).

https://www.nevo.co.il/law_html/Law01/245_001.htm

היה ותוגש תלונה נגד מרצה בנוגע להטרדה מינית של מרצה, סטודנט/ית או

עובד/ת, תתכנס הוועדה הייעודית לטיפול בהטרדות מיניות בראשותה של הממונה על הטרדות מיניות (דיקנית הסטודנטים ניבי שנער זמיר, 03-6902310) ובנוכחות נציגות אגודת הסטודנטים, (אם סטודנט/ית מעורבים), ותקבל את החלטתה.

במקרה שהנילון/נה ימצא אשם יכלול סל העונשים:

- הערה בתיקו האישי.
- הרחקה ממוסד הלימודים - פיטורין.
- השעיה מהוראה כסעד ביניים עד לתום הברור או כעונש סופי.
- במקרה של תביעה אזרחית או פלילית, מתן הפיצוי הכספי ו/או העונש שיוטל על הנילון/נה יהיה על פי החלטת בית המשפט המוסמך.

במהלך הברור יורחק הנילון/נה מהמתלונן/ת ולא ייפגעו זכויותיו/ה של המתלונן/ת, בהתאם לחוק ולצורך הגנה על שני הצדדים ועל המכללה מפני שיבוש הליכים (ראו נספח 1).

3. נוהלי נוכחות והיעדרות של מרצה

א. הודעת מרצה על ביטול שיעור תימסר לסטודנטים רק באמצעות מינהל חדרים ובחינות. אין לבטל שיעורים, לקצר, להקדים או לאחר שיעורים על פי סיכום פנימי עם הסטודנטים - כל סיכום מסוג זה מחייב הודעה למינהל החדרים והבחינות.

ב. יש להודיע בהקדם האפשרי על ביטול או איחור שיעור באמצעות מינהל חדרים ובחינות: בדוא"ל rooms.skb@smkb.ac.il או בטלפון 03-6902360. כמו כן, יש להודיע למזכירות הפקולטה על היעדרות זו. אין להודיע על היעדרות ישירות לסטודנטים.

ג. במקרה של אי-הגעת מרצה לשיעור, ואי-קבלת הודעה על ביטול, ימתינו הסטודנטים רבע שעה בטרם יפנו למינהל חדרים ובחינות. איחור מרצה של מעל חצי שעה מבטל את השיעור, וייחשב להיעדרות המרצה.

ד. ניתן להשתמש בשני ימי השישי האחרונים של הסמסטר לשיעורי השלמה. תיאום השיעור יעשה מול מינהל החדרים והבחינות.

- ה. מרצים המוזמנים להשתתף בכנסים בארץ או בחו"ל בזמן הלימודים (לא יותר מאחת לסמסטר), מתבקשים למלא טופס בקשה ("טופס להיעדרות מתוכנית", זמין באתר המכללה) ולהגישו לאישור הפקולטה. הבקשה תכלול את פרטי הכנס, את השיעורים שמהם צפוי/ה המרצה להיעדר ואת האופן שבו יוחזרו השיעורים. אישור הנסיעה כפוף לשיקול הדעת של הפקולטה.
- ו. על מרצה הנעדר מפאת מחלה להעביר אישור מחלה למינהל מרצים.
- ז. אין לבטל שיעורים. שיעורים יתקיימו בהשתתפות כל מספר של סטודנטים.
- ח. מרצה שיעדר משיעור ולא ידווח על כך יועמד לפני ועדת משמעת.

4. מעורבות בפעילויות המכללה

- א. על חברי הסגל להשתתף בחיים האקדמיים של המכללה ולמלא בה את התפקידים שיידרשו למלאם, וזאת כחלק בלתי נפרד מתפקידם וללא קבלת תשלום נוסף. התפקידים כוללים:
- השתתפות בישיבות של סגל ההוראה ביחידה האקדמית שאליה משתייך המרצה.
 - השתתפות בישיבות הערכה, החוגיות והמחלקתיות, בסוף כל סמסטר.
 - השתתפות במפגשים, דיונים, הדרכה מלווה וכל פעילות הנדרשת לקידום המחקר וההכשרה של הסטודנטים.
 - פעילות בוועדות קבלה של סטודנטים ליחידה האקדמית.
 - השתתפות בכנסים הסמסטריאליים והשנתיים של מרצי המכללה ובמפגשי העיון בין הסמסטרים.
- ב. מרצים מחויבים לקיים שעת קבלה לצורך מתן ייעוץ, בתיאום מראש ועל פי הצורך, מחוץ לשעות ההוראה הפרונטליות, כחלק בלתי נפרד מתפקידם וללא תשלום נוסף. יש להביא זאת לידיעת הסטודנטים בראשית הקורס וכן לפרסם מועדים אלה בסילבוס ובאתר הקורס (מודל).

5. חסיון מידע על סטודנטים

- א. המידע על כל סטודנט הוא חסוי. אין למסור כל מידע על סטודנט לכל גורם שהוא. יש להפנות בקשה למתן מידע לדיקנית הסטודנטים.
- ב. הנפקת מכתבים, תעודות ומסמכים תתבצע רק על ידי הגורמים המוסמכים.

6. התאמות בדרכי היבחנות (סטודנטים עם לקויות למידה ואחרים)

- במכללה לומדים סטודנטים הזכאים להתאמות. חשובה מודעות המרצים להוראה בכיתה הטרוגנית באקדמיה, כמו גם להתאמת דרכי ההוראה והלמידה. מרכז מהות' יכול לסייע למרצים במידע, בהבנה של הנדרש ובהתמודדות עם התלבטויות. סטודנטים אלה זכאים על פי חוק גם להתאמת דרכי ההיבחנות (ראו נספח 2).
- א. כל סטודנט/ית עם לקות למידה ו/או הפרעת קשב זכאי/ית להתאמות על פי חוק מ-2008, ובתנאי שהגישה/ה אבחון עדכני ומוסמך שאושר על ידי המכללה.
 - ב. ההתאמות והסיוע לסטודנטים סדירים, לסטודנטים מההסבה ולסטודנטים מהתואר השני נקבעים על פי אבחון של צוות מרכז מהות'.
 - ג. התאמות דידקטיות לסטודנטים עם לקויות למידה נקבעות על ידי מרכז מהות' ודיקנית הסטודנטים ומועברות באופן אוטומטי לכרטיס הלומד במחשב.
 - ד. סטודנטים שלא נולדו בארץ ושעברית אינה שפת אמם, זכאים לקבל הארכה של רבע שעה על כל שעת מבחן (מוגבל ל-6 שנים).

7. תכנון קורסים ועדכון סילבוס

ראשי המחלקות, החוגים והתוכניות אחראים לקורסים שבתחומם. עליהם לוודא שהמרצים יכירו את תוכנית הלימודים בתוכניות שהם מלמדים בהן ועליהם לאשר את הסילבוסים.

- א. הסילבוס הוא תוכנית אקדמית הכוללת תכנים שאת מרביתם יש ליישם בקורס. דרכי ההוראה ואופן הערכת הסטודנט הרשומים בסילבוס מחייבים הן את המרצה והן את הסטודנט. יש למלא את הסילבוס בהתאם להנחיות המל"ג ולפי המבנה המופיע בפורטל המרצים.

- ב. הסילבוס מכאן לשקף את אופי ומבנה הקורס וגם את איכות ההוראה והאתיקה המקצועית של המרצים (דיסציפלינה, פדגוגיה ודידקטיקה). יש להקפיד על בהירות, עדכניות, דידיקטיות, מתודיות ותקפות, קוהרנטיות, שקיפות ודייק בהכללת התנאים והדרישות לקיום הקורס.
- ג. על המרצה לפרסם את סילבוס הקורס בפורטל המרצים **עד לתאריך 8/9**. בנוסף, על המרצה להזין את מפרט המטלות ומשקלן היחסי בציון הקורס במקום המיועד לכך בפורטל המרצים.
- ד. מבנה הציון בקורס, כפי שיופיע בסילבוס, ייגזר מהגדרת המטלות והמשקלות שהוזנו למערכת בכל קורס.
- ה. על המרצה לקיים תיאום ציפיות עם הסטודנטים בכל הנוגע לקורס. להציג **בשיעור הראשון** את הסילבוס הכולל את: תוכנית הקורס, יעדי ההוראה והדרישות לגבי הקורס, בכלל זה דרישות נוכחות, בחנים, עבודות, מבחנים, סיורים, והמשמעות הנובעת ממילוי חלקי של דרישות הקורס. כמו כן על המרצה להציג את הרכב הציון הסופי של הקורס (משקלו של כל סעיף) ואת שעות הקבלה.
- ו. על המרצה לשלוח סילבוס חדש או מעודכן לספרייה לצורך בדיקה והתאמה של הרשימה הביבליוגרפית (יש להקפיד על הפניה למקורות קיימים בספרייה) עד **חודש** לפני פתיחת שנת הלימודים **וחודש** לפני תחילת סמסטר ב'.

8. חובות נוכחות בשיעורים

- א. בשבועיים הראשונים בסמסטר יש לסטודנטים אפשרות לשינויי מערכת. בשבועיים אלה יש להתעדכן מדי שבוע ברשימות השמיות של הקורס ולבדוק נוכחות. לאחר השבועיים הראשונים אין להכניס לשיעור סטודנטים שלא נרשמו לקורס. את רשימות הנוכחות של השבועיים הראשונים יש להגיש לראש מינהל אקדמי של הפקולטה.
- ב. סטודנטים שאינם רשומים לאחר תום מועד שינויי המערכת לא יוכלו ללמוד בקורס.
- ג. המרצה אוטונומי/ת בקביעת חובת/אי-חובת הנוכחות הנדרשת בקורס.

הדרישות לנוכחות יוצגו לסטודנטים בסילבוס של הקורס, בראשית שנת הלימודים או בתחילת הקורס. בקורסים שבהם אין חובת נוכחות, האחריות ללמידה, להשלמת חומר ולהגשת עבודות חלה על הסטודנטים, בתיאום מראש עם המרצה בקורס.

ד. בשיעורים שבהם יש חובת נוכחות והמתקיימים אחת לשבוע, היעדרות מעל שלושה שיעורים בסמסטר דינה כישלון בקורס (לא כולל תקופת שינויים בתחילת הקורס). במקרה זה לא תתאפשר השתתפות הסטודנט במבחנים או הגשת עבודות.

ה. סטודנטים המשמשים מורים בפועל בשליש משרה לפחות, ונדרשים להשתתף בפעילות בית ספרית, יביאו אישור ממנהל בית הספר לפעילות זו. היעדרות זו תתאפשר מעבר ל-3 החיסורים (שנה ד', הסבה ותואר שני).

ו. אם על פי החלטת המרצה חלה חובת נוכחות בקורס, על המרצה להקפיד על סימון נוכחות הסטודנטים. במקרה של אי-רישום לא יהיה ניתן לשקלל סעיף זה בציון הסמסטר. ניתן לסמן נוכחות ברשימות מודפסות, בפורטל המרצים ובאפליקציית המכללה.

ז. בקורס מקוון שמשולבים בו גם מפגשים פנים אל פנים בכיתה, יש לציין בסילבוס שיסנה חובת נוכחות במפגשים אלה, למעט היעדרות מוצדקת בצירוף אישור רלוונטי.

ח. איחורים - זכותו של מרצה לא לאפשר לאחר, לא להכניס מאחרים לשיעור כלל ולהחשיב כל איחור שמעבר ל-10 דקות להיעדרות. יש להביא זאת לידיעת הסטודנטים במפגש הראשון. גם שהייתו של סטודנט בתחילת השיעור לשם רישום נוכחות בלבד תיחשב היעדרות.

9. מטלות: עבודות ובחינות

על המרצה להזין את מטלות הקורס בפורטל המרצים עד לתאריך 15/8.
בתחילת הסמסטר יש להבהיר באמצעות הסילבוס מהן הדרישות/חובות של הסטודנט, מהן המטלות שעליו למלא ומהם הקריטריונים שעל פיהם יוערך. חשוב להקפיד על הלימה בין אופי הקורס ומטרותיו לבין סוג המטלות הניתנות לסטודנטים.

9.1 עבודות

ההנחיות להגשת העבודה צריכות להיות ברורות ומפורטות. יש להקפיד על כללי אתיקה ובכתיבה האקדמית. אין לקבל עבודות שלא הוכנו על פי הכללים האלה.

- א. יש לקיים הכנה מסודרת לקראת העבודה המסכמת של הקורס.
- ב. לכל המאוחר ועד חודש לפני סיום הסמסטר יפורסמו בכתב הנחיות ברורות לקראת המטלה המסכמת.
- ג. על המרצה לקבוע את מועד הגשת העבודה בקורס (לכל המוקדם חודש לאחר תחילת חופשת הסמסטר), לפרסם זאת בסילבוס ולהביא זאת לידיעת הסטודנטים.
- ד. הערכת עבודות היא חלק מעבודת המרצה. יש לבצע הערכה מעצבת ולראות בהערות ובהסברים חלק מההוראה וההדרכה של הסטודנט. משום כך אין להסתפק במתן ציון על העבודה או בהערות לקוניות. יש להעיר בגוף העבודה או בנספח המלווה במחון.
- ה. המרצה יחליט באיזו דרך תוגש העבודה, אם מודפסת או באמצעים דיגיטליים, ויודיע על כך לסטודנטים בהנחיות לעבודה.
- ו. בעבודה שמתוקנת בהתאם להערות ולמשוב של המרצה, רשאי המרצה להחליט מתי זו הגרסה הסופית.

הגשת העבודה

- א. במקרים חריגים יוכלו המרצים לאשר הגשה באיחור, על דעתם (עד שנה - אין צורך באישור נוסף). במקרה הצורך תיידע הדיקנית את המרצה בנוגע לזכאותו של סטודנט למועד מיוחד.
- ב. על הסטודנטים לשמור עותק מכל עבודה שהגישו. המכללה אינה אחראית לעבודה שאבדה.
- ג. סטודנט שקיבל ציון נכשל נדרש בשיבוץ מחדש לקורס.

הגשת עבודה שלא במועד

- א. כדי להימנע מערפול על כל מרצה להבהיר בסילבוס הקורס את הכללים לגבי איחור בהגשת עבודות.
- ב. אין להגיש עבודות באיחור למעט האמור.
- ג. עבודות שיוגשו באיחור לאחר אישור ועדת חריגים ייבדקו על פי הסכמת המרצים ולוח הזמנים שלהם.

עבודות סמינריוניות

- א. המרצים יבהירו במפורש בעל פה ובכתב מהן דרישות העבודה - פורמט ההגשה, תאריך ההגשה ומקום המסירה במכללה.
- ב. עבודות סמינריוניות של התואר הראשון תתקבלנה עד יום העבודה האחרון בחודש ספטמבר (של השנה האזרחית שבה נלמד הקורס), וזהו המועד האחרון האפשרי להגשתן.
- ג. בקשת סטודנט להגשה מאוחרת של עבודה סמינריונית תתאפשר רק עד לשנה מיום סיום הקורס. המרצה רשאי להגיע לסיכום פנימי עם הסטודנט - ההחלטה במקרה זה היא של המרצה.
- ד. מעבר לשנה על הסטודנט לפנות לאישור ועדת חריגים להגשה מאוחרת.
- ה. עבודות שקיבלו את אישור ועדת חריגים להגשה מאוחרת, ייבדקו על פי לוח הזמנים של המרצה. במקרה של אישור בקשת ההארכה תישלח הודעה לספרייה לצורך הארכת כרטיס קורא.
- ו. על הסטודנט לשמור עותק מכל עבודה שהגיש. המכללה אינה אחראית לעבודה שאבדה.

תואר שני:

- א. בכל אחת מהתוכניות לתואר שני יש חוברת הנחיות ספציפית לכל סוגי המטלות האקדמיות של התוכנית. חוברת זו מחייבת את המרצים בקורס.
- ב. מועדי הגשת העבודות:
עבודת גמר היא פרויקט מצומצם. **המועד האחרון להגשתו** יהיה יום העבודה

אחרון של חודש ספטמבר (בדומה לכללים החלים על הגשת עבודה סמינריונית). סטודנט המבקש להגיש את העבודה לאחר מועד זה, יגיש בקשה לדיקנט הסטודנטים וידרש בתשלום בגין גרירת עבודות, במידה ובקשתו תאושר.

עבודת התזה היא עבודה מורחבת המתקיימת בהנחיה אישית. **המועד האחרון להגשתה** יהיה לכל המאוחר עד לסוף סמסטר ב' בשנה העוקבת. הגשה מאוחרת ממועד זה דורשת אישור של ועדת חריגים ותגרור תשלום.

ועדות אתיקה

על מרצים המנחים סטודנט לתואר שני המבצעים עבודת גמר או עבודת תזה אמפירית הכוללת משתתפים בני אדם (מבוגרים או קטינים), להפנות את מונחיהם לקבלת אישור מוועדת האתיקה המוסדית למחקרי סטודנטים. ועדה זו נועדה על מנת לאשר את ביצוע המחקר לאחר בחינת ההיבטים האתיים הקשורים בו. במחקרים הכוללים משתתפים קטינים נדרש גם אישור המדען הראשי של משרד החינוך בנוסף להמלצה מקדימה של ועדת האתיקה המוסדית. הוועדה תדון במחקרים לפני ביצועם בלבד - **אין להתחיל לאסוף נתונים עבור תזת אמפיריות ועבודות גמר המערבות בני אדם לפני קבלת אישור מוועדת האתיקה.**

9.2. בחינות

- א. יש לקיים הכנה מסודרת לקראת הבחינה המסכמת של הקורס. לקראת סוף הסמסטר, ולכל המאוחר עד שלושה שבועות לפני הבחינה, יפורסמו **בכתב** הנחיות ברורות לקראת המטלה המסכמת (וכך גם על גבי טופס הבחינה): משך הבחינה, נושאי הבחינה, חומרים שניתן להכניס לבחינה, שאלות לדוגמה, כולל התייחסות לאופן ההערכה של אותן שאלות.
- ב. בחינות סמסטר א' יתקיימו בהפסקה שבין הסמסטרים, ובחינות סמסטר ב' יתקיימו לאחר סיום הלימודים. משך תקופת הבחינות הוא ארבעה שבועות.
- ג. מרצים שלא יזמינו בחינות באמצעות הנוהל של מינהל חדרים ובחינות, לא יוכלו לקבוע בחינה ויאלצו להעריך את הסטודנטים בדרכים חלופיות.
- ד. מועדי הבחינות נקבעים על ידי מינהל חדרים ובחינות, בשיתוף עם מזכירות

- הפקולטה ובהתאם לדיווחו של כל מרצה בעניין מטלות הקורסים. הבחינות מתקיימות בתאריכים שייקבעו ויפורסמו מראש.
- ה. לוח הבחינות השנתי יפורסם עד חודש ימים לאחר תחילת שנת הלימודים על ידי מינהל חדרים ובחינות.
- ו. יצירת שאלוני בחינה ובדיקתם נעשה באמצעות מערכות ניהול ובדיקת בחינות (תומקס). את שאלוני הבחינה (של שני המועדים) יש להגדיר במערכת **עד שבוע לפני מועד א'**.
קישור למערכות ניהול ובדיקת הבחינות נמצא בפורטל המרצים.
- ז. שני השאלונים, של מועד א' ומועד ב', צריכים להיות **זהים במבנה, משקפים** את הנושאים ואת הדרישות שפורטו בסילבוס ו**שונים** בתוכניהם.
- ח. יש להגדיר את שאלוני הבחינה, בתוספת דף פתיח אשר יכלול את שם הקורס, שם המרצה, תאריך הבחינה, מועד הבחינה (א' או ב') וכן הוראות והנחיות נוספות כגון: משך הבחינה ושימוש בחומרי עזר. חובת ההגהה של הבחינה המודפסת חלה על המרצה.
- ט. המרצים יקבלו אישור על הגעת טופסי הבחינה במייל.
- י. המבחן צריך להלום את דרישות הקורס ולתת ביטוי לנושאים שנלמדו במסגרת השיעור, למטלות הקורס ולחומר הקריאה הנלווה אליו. המבחן צריך לשקף את רמת הקושי שבאה לידי ביטוי בשיעורים ובחומר הביבליוגרפי שניתן לסטודנט במהלך הקורס. יש להקפיד כי במבחן יבואו לידי ביטוי עיקרי הנושאים שנלמדו במהלך הקורס ובהתאמה לזמן שהוקדש להם.
- יא. הבחינות נערכות בעילום שם. אין לבקש מהסטודנטים לרשום את שמם על גבי טופס הבחינה. התקנון מורה לרשום רק את מספר תעודת הזהות.
- יב. אין לקיים מבחנים או בחנים (בכל היקף שהוא) בשיעורים האחרונים של הסמסטר.
- יג. תאריכי הבחינות מחייבים את הסטודנטים. מיד עם קבלת המועד ניתן **לבדוק** אפשרות לשינוי, התאריך וזאת בתנאי ש-100% מהסטודנטים חתמו על בקשת השינוי וכן בהסכמת המרצה ובתיאום עם מינהל חדרים ובחינות.

- יד. סטודנטים שבחרים לגשת למועד ב' - מועד זה הוא היחיד עבורם.
- טו. סטודנטים שניגשים למועד ב' כמועד א' מפאת התנגשות של מועדים או צפיפות מבחנים (מעל שלושה בשבוע), זכאים למועד נוסף במידת הצורך ובכפוף לאישור דיקנית הסטודנטים.
- טז. סטודנטים שנכשלו במועד א' ובמועד ב', חייבים לחזור על הקורס.
- יז. מרצים וסטודנטים אינם רשאים לקבוע מועדים מיוחדים לבחינות באופן עצמאי.
- יח. הציון שקיבלו סטודנטים במועד האחרון שבו נבחנו הוא הציון הקובע.
- יט. רק תלמידים בעלי התאמות המעודכנות ומוזנות במסד הנתונים של המכללה, יזכרו ויוכלו להיבחן על פיהן.
- כ. מרצה רשאי לקבוע שהבחינה בקורס תתקיים במתכונת של בחינת בית/מקוונת. לבחינה זו ייקבע מועד א' ומועד ב'. המרצים ישלחו את הבחינה לסטודנטים באמצעות המערכת המקוונת ויודיעו להם מהו המועד האחרון ואופן ההגשה. בחינות שלא יוחזרו במועד, לא ייבדקו ודינן יהיה כדין בחינה שהסטודנט לא התייצב אליה.
- כא. הנחיות נוספות הקשורות לאופי בחינת בית מקוונת ולהתנהלות המרצה והסטודנטים יימסרו לסטודנטים בסוף הסמסטר. הנחיות נוספות אלה מחייבות את המרצה ואת הסטודנטים כאחד.
- כב. קביעת מועדים חריגים (נוספים/שונים ממועד א' וב') תיעשה על ידי מינהל חדרים ובחינות עד שבועיים לפני תום הסמסטר.

התנהלות המרצה בזמן בחינות

- א. על המרצה בקורס להימצא במכללה ולהיות זמין בזמן הבחינה [מועד א']. אם נבצר ממנו להיות נוכח, עליו למנות מרצה אחר בעל כישורים מתאימים, שיוכל למלא את מקומו ולענות על שאלות הסטודנטים. חובה להודיע על כך למינהל חדרים ובחינות ולשלוח הודעה על כך לסטודנטים.
- ב. במהלך הבחינה [מועד א'] על המרצה לעבור בכיתות שבהן נבחנו תלמידיו

ולענות על שאלותיהם.

- אם למרצה יש בחינה בכמה חדרים במקביל, **בשליש הראשון של זמן הבחינה יעבור המרצה בכל הכיתות וייתן תשובות מינהלתיות וענייניות בלבד**, כך שיצליח להגיע לכל הסטודנטים. לאחר סבב זה יחזור המרצה לכיתות פעם נוספת וייתן מענה גם לעניינים נוספים.
- על המרצה לבדוק אם יש לו סטודנטים עם התאמות הנבחנים בכיתות נפרדות ולעבור גם בכיתות אלה. ניתן להתעדכן במיקום חדרים אלו במינהל החדרים.
- אין חובת נוכחות של המרצים במועד ב'.

מבחני בית

- בחינת בית (בחינה מקוונת, מעין "עבודת בית" לזמן מוגדר), בדומה לבחינה בקמפוס, מיועדת להעריך את הידע, המיומנות והכישורים של הסטודנט בלבד. מרצה רשאי להחליט שהבחינה בקורס תתקיים במתכונת של בחינת בית ועליו לקבוע את מתכונת המבחן - לדוגמה, חומר פתוח או סגור, אפשרות חיפוש באינטרנט וכדומה - יודיע על כך לסטודנטים ויכתוב זאת על טופס הבחינה.
- א. בחינת בית דינה כדין כל מבחן אחר, ולכן מועדה ייקבע באמצעות מינהל חדרים ובחינות ולא באמצעות סידור פנימי עם הסטודנטים.
 - ב. המרצה יודיע לסטודנטים בקורס את התאריך והשעה של פתיחת המבחן ואת סימו.
 - ג. לבחינת בית ייקבעו מועד א' ומועד ב', מועד מבחן הבית יפורסם בלוח הבחינות.
 - ד. המרצה ישלח את הבחינה לסטודנטים באמצעות המערכת הממוחשבת של המכללה (מודל) ויודיע להם מהו המועד האחרון להחזרת הבחינה ובאיזה אופן תוחזר אליו (אוטומטית, באמצעות המייל או בהחזרה למשרדי מינהל הסטודנטים).
 - ה. בחינה שהסטודנט לא החזיר במועד לא תוערך, ודינה יהיה כדין בחינה שהתקיימה בקמפוס והסטודנט לא התייצב אליה.
 - ו. הסתייעות בגורם חיצוני דינה כדין העתקה במבחן.

10. ציונים

חובה לתת ציון גם לסטודנטים שלא נכחו, חסרו, לא הגישו עבודות ולא נבחנו. ישנה חובת מתן ציון סמסטריאלי גם בקורס שנתי מכל סוג. אין להזין ציון סופי לקורס לפני תום הקורס (היום האחרון לסיום הסמסטר)

ציוני מבחנים

- א. על המרצים להזין את ציוני המבחנים בפורטל המרצים. את ציוני מועד א' יש לפרסם עד 14 ימים ממועד הבחינה, ולא יאוחר מ-10 ימים לפני מועד ב' של אותו מבחן. זאת כדי לאפשר לסטודנטים להחליט אם הם רוצים לגשת למועד ב'.
- ב. ציוני מועד ב' יפורסמו לא יאוחר משבועיים אחרי הבחינה. הציון הקובע הוא הציון של המועד האחרון.
- ג. מועד מיוחד יתקיים כחודש לאחר מועדי ב'.
- ד. על המרצים להזין את ציוני הקורסים שמהווים **דרישות קדם** לקורסים עוקבים (כגון דרכי הוראה והתנסות בהוראה), **לא יאוחר מארבעה שבועות מסף הקורס.**

ציוני עבודות

- א. על המרצים להזין את ציוני העבודות **לא יאוחר מארבעה שבועות** לאחר קבלת העבודה, **בפורטל המרצים.**
- סיום כל קורס מחייב מתן ציון לכל מטלה. **אין להשאיר משבצת ריקה במערכת הציונים.**

11. ערעורים

- א. סטודנטים רשאים לערער לפני מרצה הקורס על ציון מבחן/עבודה/סמסטר בתוך שבועיים מיום פרסומו. במקרה של תשובה לא מספקת מהמרצה יוכל הסטודנט להגיש ערעור נוסף, באמצעות הפורטל לסטודנט, לדיקנית הסטודנטים.
 - ב. הדיקנית רשאית להחליט על בדיקה חוזרת על ידי מרצה אחר/ת או להשאיר את הציון כפי שהוא.
- הציון הניתן לאחר הבדיקה הוא סופי (גם אם יהיה נמוך מהציון הקודם).

- בכל מקרה, לא י/תבדוק המרצה, ולא י/תעביר ציון קורס, מעבר לשנה מתום הקורס.
- ג. לא ניתן לערער על ציון או לשפר ציונים לאחר סיום הלימודים וקבלת הזכאות לתעודה ולתואר.
- ד. במקרה של ערעור על ציון עבודה בקורס רב-משתתפים שבו בדק את העבודה עוזר ההוראה, תיבדק העבודה בשנית על ידי המרצה.

12. סקרי שביעות רצון מההוראה

- אחת לסמסטר מועברים סקרי הוראה בכל השיעורים במכללה. הסקרים נפתחים למענה מקוון בשלושת השבועות האחרונים של הסמסטר. המרצים מתבקשים להקדיש לכך 10 דקות באחד מהשיעורים האלה, לבקש מהסטודנטים לפתוח את המכשירים הניידים ולענות על הסקר. המרצה מתבקש לצאת בזמן זה מהכיתה.
- לאחר קבלת תוצאות סקרי ההוראה חשוב לנו, המרצים, לבחון את משמעותן בכל הנוגע לאיכות ההוראה שלנו, במטרה להפיק מהן תועלת מרבית לקידומה ולשיפור, במידת הצורך. כדאי לשים לב לכמה פרמטרים בשאלון:
- א. **אחוז המשיבים לשאלון** ביחס למספר הסטודנטים בכיתה. לעתים מספר מצומצם של משיבים משקף את המקומות הקיצוניים יותר בנוגע לשביעות הרצון מן השיעור, לטוב ולרע. עם זאת, נציין כי מחקרים מראים שגם אם אחוז המשיבים קטן - עדיין מתקבלת תמונה נאמנה למדי בעניין איכות ההוראה בקורס.
 - ב. **בסקר יש שאלות** העוסקות בנושאי התוכן והרלוונטיות של הקורס, בהיבטים הפדגוגיים של הקורס ו**שאלות** המתייחסות לאינטראקציה הבינאישית ויחסי מרצה-סטודנט.
 - ג. **התשובות לשאלות הפתוחות בסוף השאלון** עשויות לתת הערכה מילולית מפורטת יותר, באופן שמאיר היבטים ספציפיים הנוגעים לשיעור ולאופן התנהלותו כמרצים, וכן מאפשרות לסטודנט להציע רעיונות שיתרמו לקורס - וחשוב לשים לב אליהן.

הערות בנוגע לתנאים הפיזיים שהפריעו להתנהלות השיעור - יש להעביר לידיעת מינהל חדרים ובחינות.

הערכות הסטודנטים הן הזדמנות עבורנו לבדוק את עצמנו ואף לחולל שינויים בתפיסת דרכי ההוראה שלנו, לשנות ולחדש - על מנת להטיב את ההוראה.

ניתן לפנות להתייעצות בנוגע לתוצאות המשוב אל ראש החוג/התוכנית/ הפקולטה. כן ניתן לקיים דיון דיסקרטי ולקבל סיוע אישי בכל שאלה הנוגעת לסקרים במרכז לקידום ההוראה.

13. אתיקה ומשמעת

המכללה מצפה מהבאים בשעריה להתנהגות נאותה, להתייחסות מכבדת לזולת, לשמירה על רכוש וליושרה אקדמית.

במישור של נורמות מוסר ראויות ביחסים שבין אדם לזולתו, המרצים והסטודנטים מצופים מצד אחד להימנע מהתנהגויות אנטי-חברתיות כגון אלימות, גזענות, אפליה, השפלה והטרדה מינית, ומן הצד האחר לדבוק ביחס שוויוני ומכבד אל כל אחד ואחת ללא הבדל דת, לאום, מגדר, עדה, דעה ומעמד כלכלי.

במישור של אתיקה אקדמית נאותה, המרצים והסטודנטים נדרשים להקפיד על כללי היושרה האקדמית ועל קיום חוקי המדינה ותקנות המכללה בדבר קניין רוחני, זכויות יוצרים ושימוש נאות ומידתי בכתבים ויצירות (ספרים, כתבי עת, עיתונות יומית, תוכניות טלוויזיה, אתרי אינטרנט, יצירות אומנות וצילומים, תוכניות לימוד והוראה וכיוצא באלה).

הקפדה מיוחדת על כללי האתיקה נדרשת בהקשרים שבהם מתקיימים יחסים לא-שוויוניים, כגון בין מרצים לסטודנטים ובין בעלי תפקידים ניהוליים לתפקידים מן השורה; זאת משום החשש לניצול מרותם של בעלי הסמכות ויכולת ההשפעה לטובת קידום ענייניהם האישיים או האקדמיים.

13.1 בעיות לימודיות-התנהגותיות של סטודנטים

סטודנטים נדרשים לנהלי התנהגות מוגדרים ומקובלים בשיעורים ובבחינות (ראו

תקנון סטודנטים). מרצים שנתקלו בבעיה לימודית חינוכית בקורס יפנו ישירות לסטודנטים. במקרים שבהם המרצים חשים שלא קיבלו מענה מתאים לפנייתם, יוכלו לפנות לראשי החוג/התוכנית, והם, בהתייעצות עם ועדה פדגוגית, דיקנית הסטודנטים ויידוע אגודת הסטודנטים, יקבלו החלטה בעניין הסטודנט.

א. הונאה בבחינה תיחשב: הפרה של הוראות הבוחן, מתן סיוע לסטודנט אחר, אחזקה ושימוש בחומר אסור, העתקה מסטודנט אחר, מתן אפשרות לסטודנט אחר להעתיק, או כל מעשה אחר הפוגם בטוהר הבחינה.

ב. עבודות: הונאה, מצג שווא, הבאת דברים שלא בשם אומרם, בהתייחס לכל אחת מהמדיות הקיימות, המודפסות או האינטרנטיות (מתוך פגיעה בכללי הדיווח האקדמי, העתקת טקסטים, עבודות ו/או חלקן, ללא שימוש באזכור וציטוט כמקובל), בעבודות בית, בעבודות סמינריוניות, בעבודות שנתיות או בכל עבודה אחרת המוטלת על הסטודנט. אי-עמידה בכללים אלה תגרור פסילת העבודה והעלאה הנושא לדיון בוועדת משמעת. אין בסעיף זה כדי לפתור את המרצה מהנחיה מדויקת בדבר כללים אלה לסטודנט.

ג. אי-התייצבות לאימוני הוראה בלא הודעה מוקדמת תיחשב היעדרות לא מוצדקת.

ד. מרצים שמרגישים שלא קיבלו מענה מהפקולטה הרלוונטית, יכולים לפנות לדיקנית הסטודנטים במקרים חריגים.

הטיפול בבעיות ייעשה בהתאם למדיניות המכללה ועל פי תקנון הלימודים באחת משתי המסגרות הבאות:

ועדת משמעת - סטודנטים שעברו על כללי ההתנהגות הרשומים בתקנון הלימודים, לרבות תקנון המשמעת, יוזמנו לביורר לפני ועדת משמעת בדיקנת הסטודנטים כמפורט בתקנון המשמעת. ועדת המשמעת רשאית להטיל עונשים על פי חומרת המקרה, החל בחזרה על מטלות או על קורסים וכלה בהשעיה או הפסקת לימודים כמפורט בתקנון המשמעת, או כל ענישה אחרת הרלוונטית לאופי האירוע. תלונות לוועדת משמעת יכולים להגיש מרצים ועובדי מכללה.

ועדה פדגוגית: תת קיים במסגרת הפקולטה ותדון במקרים של אי-עמידה בדרישות הלימודיות על פי החלטת ועדה פדגוגית מחלקתית במקרים הבאים:

א. אי-עמידה בקורסי פדגוגיה ו/או התנסות בהוראה על פי החלטת ועדה פדגוגית מחלקתית (ציון עובר במקצועות ההוראה הינו 70).

ב. אי-התאמה להוראה - כישלון בעבודה מעשית או בהדרכה פדגוגית המצביע על אי-התאמה להוראה ומונע אפשרות להמשיך בלימודים. אי-התאמה להוראה תיקבע על ידי ועדה פדגוגית מחלקתית (ראש מחלקה, מדריך פדגוגי ומרצה רלוונטי).

13.2. אין לצלם או לסרוק פרקים מתוך ספרים ללא אישור, כמוסדר בחוק.

להלן קטעים מתוך לשון החוק משנת 2002:
זיהוי מהיר של שימושים מותרים שייחשבו לשימוש הוגן:

1. שימוש בכחמישית מתוך ספר.
2. שימוש במאמר אחד מגיליון של כתב עת או מספר שהוא אסופת מאמרים.
3. שימוש ביצירה שאינה ניתנת לחלוקה בשלמותה (כגון: תמונה, צילום, טבלה, תרשים, שיר).

גם שימושים שאינם תואמים את הכללים עשויים להיחשב להוגנים ועל כן מותרים, אך הם מחייבים שיקול דעת נוסף בהתייחס למכלול אמות המידה.

במקרים שבהם כללי הפעולה אינם מניבים מסקנה ברורה, תועבר ההכרעה לראש המסלול או ההתמחות, או לאורנה שחף, מנהלת הספרייה.

13.3. חוק זכות יוצרים

סעיף זה נועד להדגיש את המחויבות על פי חוק לשמירה על האינטרסים של הכותבים ביצירות שנוצרו ועל האינטרסים של המכללה ביצירות שנוצרו, בשימוש במשאבים שהמכללה מעמידה לרשות הסטודנטים, ובכללם הדרכה, הוראה, אמצעים ומשאבים פיזיים.

א. יש ללמד את הסטודנטים כללים ברורים בנוגע לסעיף זה ולחייבם כי בכל יצירה שיצרו במסגרת לימודיהם לא יהיה כדי לפגוע בזכויות יוצרים ו/או זכויות

קניין רוחני ו/או בכל זכות אחרת של כל צד ג', לרבות זכות לשם טוב ו/או לפרטיות.

ב. החוק העניק לספרייה הפועלת במוסד חינוכי אפשרויות נרחבות לשימור ולהשאלה, ובתנאי שתהיה הקפדה על העקרונות השימוש ההוגן.

חברי סגל ההוראה רשאים להזמין מידע במדיה מגוונת, ובתנאי שיציינו באיזה קורס, באיזו שנה ובאיזה סמסטר ילמדו באמצעות הפריט המוזמן (ראו סעיף 19 א' בחוק).

לעיון בחוק המלא: www.knesset.gov.il/privatelaw/data/17/3/196_3_1.rtf

13.4. איסור מכירת ספרי מרצים לסטודנטים

נאסר על מרצה למכור את ספריו, לדרוש מהסטודנטים לרכשם או אף להמליץ על קנייתם, במסגרת הקורסים שבהנחייתו. במידת הצורך, ניתן להזמין עותקים של ספרים הנחוצים ללמידה בקורס, באמצעות הספרייה.

14. אי-עמידת מרצה בכללי התקנון

כללי התקנון הנ"ל מחייבים את כל מרצי המכללה, העובדים בכל הסוגים של חוזי ההעסקה המופעלים במכללה. כלפי מרצה שלא עמד/ה באחד או יותר מהנחיות הנ"ל ו/או לא עמד בכללי ההתנהלות ההוראתיים יופעלו באופן הדרגתי ההליכים הבאים:

שלב א': שיחה עם ראש המחלקה/חוג.

שלב ב': שיחה עם דיקן הפקולטה.

שלב ג': זימון לשימוע.

שלב ד': בהתאם להמלצת ועדת השימוע, יישקל המשך העסקתו של המרצה במכללה על פי חומרת העבירה.

בכל אחד מהשלבים יש להוציא סיכום שיחה בעותקים: תיק אישי, דיקנית הפקולטה, וכן דיקנית הסטודנטים במקרה שמעורב בו סטודנט.

חבר/ת סגל שיורשע/הורשעה על ידי בית משפט בגין עבירה פלילית שיש עימה

קלון - תתבע המכללה את פיטוריו/יה בכפוף לנוהלי המכללה. אין באמור כדי לגרוע מזכותה של המכללה לשקול הפסקת עבודה של מרצה במקרים מתאימים, לפי שיקול דעתה ובכפוף לנוהלי הפסקת עבודה במכללה, גם בטרם הורשע חבר הסגל על ידי בית משפט.

15. אפילוג

חופש אקדמי ואתיקה חינוכית

כמוסד אקדמי-חינוכי שמשמיתו העיקרית היא לעצב את דור המורים הבא ולהשפיע בכך על פני מערכת החינוך, עלינו לשאול את עצמנו אילו סוגי דעת, מידות טובות, דרכי התייחסות וכלים איכותיים יוכלו הסטודנטים שלנו לרכוש, כך שיהיו למורים ראויים. מן התשובות לסוגיות אלו עלינו לגזור את מערך הדרישות והמשימות שבהן נאתגר את הסטודנטים, וגם את סוגי ה"מודלינג" החינוכיים וההוראתיים שעלינו לדרוש מעצמנו - באופנים שבהם אנו נוכחים עבורם ומהווים בשבילם מקור השראה וחיקוי.

עוד עלינו לתת את הדעת למתח המתמיד הקיים בין ההיבט האקדמי, הקשור בהיותנו מוסד להשכלה גבוהה, לבין הפן ההכשרתי-פדגוגי, הקשור ביעודנו להכשיר אנשי חינוך והוראה. מתח זה בא לידי ביטוי גם בין אנשי סגל החשים מחויבים לפן האקדמי לבין אלו החשים מחויבים לפן ההכשרתי. מצב זה יוצר לא פעם וריאציות בין סגנונות ההוראה של מרצים שונים, וכן בין ההדגשים ואופי הדרישות מן הסטודנטים. ההטרונגיות שבין המרצים בכל הנוגע לתפיסותיהם את תפקידם מפגישה את הסטודנטים עם מגוון של סגנונות הוראה המאפשר להם לגבש תפיסה רחבה של תפקיד ההוראה והמורה.

סוגיה מרכזית נוספת שעלינו להידרש אליה ולהתמודד עמה בשגרת עבודתנו היא החופש האקדמי בכלל והנכחתו בעשייה החינוכית בפרט. נקודת המוצא שלנו בעניין זה היא: (א) שחופש אקדמי הוא אבן יסוד של מערכי החקר, ההגות, העיון, הלימוד, ההתדיינות והפרסום שמכוננים את השיח הרציונלי-מדעי ומאפשרים את הרחבת הדעת והנחלתה; (ב) שבמקום שבו אין בני האדם רשאים לבחון ולבקר בצורה חופשית ופומבית את הגיון, אמינותן או תקפותן של קביעות באשר לטוב

ולראוי - ללא מורא מפני תגובתם של בעלי הכוח וההשפעה בחברה - אין כמעט סיכוי לאמת להפציע, קל וחומר שלא לזכות לאישוש ציבורי ולהנחלה חינוכית.

לפיכך אנו מחויבים לעקרון החופש האקדמי בשני היבטים המרכזיים שלו: ההיבט האחד מתייחס לחברי סגל המחקר וההוראה, ועניינו המחויבות לאפשר להם לחקור ולחשוב ללא מגבלה ולנהל את מלאכתם האינטלקטואלית והאקדמית מתוך אוטונומיה מקצועית ובזיקה לסטנדרטים האיכותיים המקובלים בעולם האקדמי בכלל ובתחומי הדעת הספציפיים בפרט. ההיבט השני מתייחס לציבור הסטודנטים הלומדים במכללה, ועניינו המחויבות לזמן להם תרבות אקדמית וחינוכית החושפת אותם למבט מקיף ככל שניתן; המושתתת על פלורליזם, סובלנות, כבוד האדם, הגינות, שוויון הזדמנויות, עצמאות מחשבתית, רב-תרבותיות וחוסר פניות - ללא הבדל בגזע, מין, לאום, דת, דעה, מעמד כלכלי, עמדה פוליטית והעדפה מינית.

נספח מס' 1

החוק למניעת הטרדות מיניות, התשנ"ח-1998:

(<http://www.smkb.ac.il/data/uploads/takanon-meniat-hatrada-minit.pdf>)

חוק למניעת הטרדה מינית,

1. מטרת החוק

חוק זה מטרתו לאסור הטרדה מינית כדי להגן על כבודו של אדם, על חירותו ועל פרטיותו, וכדי לקדם שוויון בין המינים.

2. הגדרות (תיקון: תשס"ד)

בחוק זה -

"בשירות" - בשירות בכוחות הבטחון, מקום שאין בינם לבין המשרת בהם יחסי עובד מעביד או בשירות לאומי;
"הראה" - במילים או בהתנהגות, ובלבד שלא היה ספק סביר לגבי משמעות ההתנהגות;

"התייחסות" - בכתב, בעל פה, באמצעות מוצג חזותי או שמיעתי, לרבות באמצעות מחשב או חומר מחשב, או בהתנהגות;
 "חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה" - חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988;
 "חוק העונשין" - חוק העונשין, התשל"ז-1977;
 "חסר ישע" - כהגדרתו בסעיף 368 לחוק העונשין;
 "כוחות הבטחון" - צבא הגנה לישראל, משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר וארגוני הבטחון האחרים של המדינה;
 "מחשב" ו"חומר מחשב" - כהגדרתם בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995;
 "מסגרת יחסי עבודה" - מקום העבודה, מקום אחר שבו מתנהלת פעילות מטעם המעביד, תוך כדי העבודה, או תוך ניצול מרות ביחסי העבודה בכל מקום שהוא;
 "קבלן כוח אדם" - כהגדרתו בסעיף 1 לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996;
 "קטין" - אדם שטרם מלאו לו 18 שנים;
 "שירות לאומי" - כמשמעותו בפסקה (3)(ב) להגדרה "ילד" שבסעיף 238 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995.

3. הטרדה מינית והתנכלות (תיקון: תשס"ד, תשס"ז, תש"ע) 2

(א) הטרדה מינית היא כל אחד ממעשים אלה:

- (1) סחיטה באיומים, כמשמעותה בסעיף 428 לחוק העונשין, כאשר המעשה שהאדם נדרש לעשותו הוא בעל אופי מיני;
- (2) מעשים מגונים כמשמעותם בסעיפים 348 ו-349 לחוק העונשין;
- (3) הצעות חוזרות בעלות אופי מיני, המופנות לאדם אשר הראה למטריד כי אינו מעוניין בהצעות האמורות;
- (4) התייחסויות חוזרות המופנות לאדם, המתמקדות במיניותו, כאשר אותו אדם הראה למטריד כי אינו מעוניין בהתייחסויות האמורות;
- (5) התייחסות מבזה או משפילה המופנית לאדם ביחס למינו או למיניותו, לרבות נטייתו המינית;
- (6) הצעות או התייחסויות כאמור בפסקאות (3) או (4), המופנות למי מהמנויים בפסקאות המשנה (א) עד (ז), בנסיבות המפורטות בפסקאות משנה אלה,

גם אם המוטרד לא הראה למטריד כי אינו מעונין בהצעות או בהתייחסויות האמורות:

- (א) לקטין או לחסר ישע - תוך ניצול יחסי מרות, תלות, חינוך או טיפול ואם טרם מלאו לקטין 15 שנים - גם בלא ניצול יחסים כאמור, ובלבד שהמטריד אינו קטין;
- (ב) למטופל, במסגרת טיפול נפשי, בריאותי, רפואי או פרה-רפואי - תוך ניצול תלות של המטופל במטפל בפסקת משנה זו, "טיפול נפשי" - כהגדרתו בסעיף 347א לחוק העונשין;
- (ג) לעובד במסגרת יחסי עבודה, ולאדם בשירות במסגרת שירות - תוך ניצול מרות ביחסי עבודה או בשירות.
- (ד) לתלמיד בכיתה י"ב, או י"ד, שאינו קטין, תוך ניצול יחסי מרות בלימודים;
- (ה) לתלמיד או לסטודנט, הלומד במוסד המקנה השכלה עיונית דתית או מקצועית לבוגרים (בחוק זה - מוסד להשכלה לבוגרים), תוך ניצול יחסי מרות בלימודים;
- (ו) למשתקם כהגדרתו בחוק זכויות לאנשים עם מוגבלות המועסקים כמשתקמים (הוראת שעה), התשס"ז-2007, במסגרת תעסוקה - תוך ניצול יחסי מרות בתעסוקה או ניצול תלות.
- (ז) לאדם - תוך ניצול יחסי מרות או תלות, במסגרת הדרכה או ייעוץ של כהן דת או של מי שמתחזה להיות כהן דת או של אדם הידוע או המציג את עצמו כבעל סגולות רוחניות מיוחדות.
- (ח) התנכלות היא פגיעה מכל סוג שהוא שמקורה בהטרדה מינית, או בתלונה או בתביעה, שהוגשו על הטרדה מינית.

4. איסור הטרדה מינית והתנכלות

לא יטריד אדם מינית את זולתו ולא יתנכל לו.

5. הטרדה מינית והתנכלות - עבירות (תיקון: תשס"ו)

- (א) המטריד מינית אדם כאמור בסעיף 3(א)(3) עד 3(6), דינו - מאסר שנתיים.
- (ב) המתנכל לאדם כאמור בסעיף 3(ב), דינו - מאסר שלוש שנים.
- (ג) הטריד אדם מינית אדם אחר כאמור בסעיף קטן (א) והתנכל לו כאמור בסעיף קטן (ב), דינו - מאסר ארבע שנים.
- (ד) הוראות סעיפים 2א ו-2ב לחוק לתיקון סדרי הדין (חקירת עדים),

התשי"ח-1957, יחולו על חקירתו של מי שנפגע בעבירה לפי סעיף זה ועל עדותו בשל עבירה כאמור.

(ה) הוראות סעיף 352 לחוק העונשין יחולו לענין פרסום שם של מי שנפגע בעבירה או שהתלונן כי נפגע בעבירה, לפי סעיף זה.

6. הטרדה מינית והתנכלות - עוולות אזרחיות (תיקון: תשס"ז, תשע"ב)

(א) הטרדה מינית והתנכלות הן עוולות אזרחיות, והוראות פקודת הנזיקין (נוסח חדש), יחולו עליהן בכפוף להוראות חוק זה.

(ב) בית המשפט רשאי לפסוק בשל הטרדה מינית או בשל התנכלות פיצוי שלא יעלה על סך 50,000 ש"ח, ללא הוכחת נזק; סכום זה יעודכן ב-16 בכל חודש, בהתאם לשיעור עליית המדד החדש לעומת המדד הבסיסי; לענין סעיף קטן זה -

"מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"המדד החדש" - מדד החודש שקדם לחודש העדכון;
"המדד הבסיסי" - מדד חודש מרס 1998.

(ג) לא יזדקק בית המשפט או בית הדין לעבודה, לפי הענין, לתביעה בשל עוולה לפי סעיף זה או לפי סעיף 7, שהוגשה לאחר שחלפה התקופה הקבועה בסעיף 5 לחוק ההתיישנות, התשי"ח-1958 מיום שנוצרה העילה והוראות סעיפים 18 ו-18 לחוק האמור, לא יחולו על תביעה כאמור.

7. נקיטת אמצעים בידי מעביד (תיקון: תשס"ד)

(א) מעביד חייב לנקוט אמצעים סבירים, בנסיבות הענין, כדי למנוע הטרדה מינית או התנכלות במסגרת יחסי עבודה, על ידי עובדו, או על ידי ממונה מטעמו אף אם אינו עובדו, ולטפל בכל מקרה כאמור, ולשם כך עליו:
(1) לקבוע דרך יעילה להגשת תלונה בשל הטרדה מינית או התנכלות ולבירור התלונה;

(2) לטפל ביעילות במקרה של הטרדה מינית או התנכלות שידע אודותיהם, וכן לעשות כל שביכולתו כדי למנוע את הישנות המעשים האמורים וכדי לתקן את הפגיעה שנגרמה למתלונן עקב ההטרדה או ההתנכלות.

(ב) מעביד המעסיק יותר מ-25 עובדים חייב, בנוסף לאמור בסעיף קטן (א), לקבוע

תקנון שבו יובאו עיקרי הוראות החוק בדבר הטרדה מינית והתנכלות במסגרת יחסי עבודה ויפורטו בו דרכי הגשת התלונות שענינן הטרדה מינית או התנכלות והטיפול בהן, כפי שקבע המעביד (להלן - תקנון); המעביד יפרסם את התקנון בין עובדיו.

(ג) מעביד שלא מילא את חובותיו לפי סעיפים קטנים (א)(1) ו-(2) ו-(ב) יהיה אחראי לעוולה אזרחית לפי סעיף 6, או לעוולה אזרחית בשל פגיעה כאמור בסעיף 7 לחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, שעשה עובדו, או ממונה מטעמו אף אם אינו עובדו, במסגרת יחסי העבודה.

(ד) שר המשפטים, בהסכמת שר העבודה ו"הרווחה ובאישור הוועדה לקידום מעמד האשה של הכנסת, יקבע -

(1) כללים לביצוע חובות המעביד על פי סעיף זה; כללים כאמור יכול שיהיו כלליים או לפי סוגים של מקומות עבודה, ענפי עבודה או מקצועות;
(2) תקנון לדוגמה שישימש דוגמה למעביד (להלן - תקנון לדוגמה).

(ה) לצורך קיום חובותיו של המעביד לפי סעיף קטן (ב), יערוך המעביד בתקנון לדוגמה את ההתאמות הנדרשות.

(ו) לענין סעיף זה, "התנכלות" - לרבות פגיעה כאמור בסעיף 7 לחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה.

(ז) הוראות סעיף זה יחולו, בשינויים המחויבים לפי הענין, גם על מוסד להשכלה לבוגרים, ולענין זה יראו את המוסד - כמעביד, את המורה או המרצה - כעובד או כממונה מטעם המעביד ואת התלמיד או הסטודנט - כעובד.

8. אי פרסום תקנון - עבירה

לא פרסם מעביד תקנון כאמור בסעיף 7(ב), דינו - קנס, וקנס נוסף לכל שבוע שבו נמשכה העבירה, בשיעור הקנס הקבוע בסעיף 61(ג) לחוק העונשין.

9. הרחבת תחולה

הוראות חוק זה לענין מעביד ועובד יחולו, בשינויים המחויבים ולפי הענין, גם על מי שמעסיק בפועל אדם באמצעות קבלן כוח אדם, ועל אדם המועסק כאמור.

10. סמכות בית הדין לעבודה

- (א) לבית הדין לעבודה תהא סמכות ייחודית לדון בהליך אזרחי לפי סעיפים 6, 7 ו-9 שענינו אחד מאלה -
- (1) הטרדה מינית שעשה מעביד, או ממונה מטעמו, לעובדו, או שעשה עובד לעובד אחר, במסגרת יחסי עבודה;
- (2) התנכלות של מעביד, או של ממונה מטעמו, כלפי עובד, או של עובד כלפי עובד אחר, במסגרת יחסי עבודה;
- (3) אחריות מעביד כאמור בסעיף 7 בשל הטרדה מינית או התנכלות שעשה ממונה מטעם המעביד לעובדו, או עובד לעובד אחר, במסגרת יחסי העבודה.
- (ב) הוראות סעיף זה לא יחולו על הליך אזרחי שענינו הטרדה מינית או התנכלות שנעשו בשירות.
- (ג) הוראות סעיפים 10, 10א, 12 ו-13 לחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה יחולו על הליכים לפי סעיף זה.

11. דין המדינה

חוק זה חל על המדינה; לענין הוראות סעיפים 7 ו-8, יראו את כוחות הבטחון, מקום שאין בינם לבין המשרתים בהם יחסי עובד מעביד, כמעביד, ואת המשרת בהם כעובד.

12. שמירת דינים

אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות כל דין.

13. ביצוע ותקנות

שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור הוועדה לקידום מעמד האשה של הכנסת, להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

14. חובת התקנת תקנות

תקנות לענין סעיף 7 יוגשו לראשונה לאישור הוועדה לקידום מעמד האשה של הכנסת, בתוך חמישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.

15. (שולב בחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988).

16. (שולב בחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969).

17. (שולב בחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984).

18. תחילה

(א) תחילתו של חוק זה בתום שישה חודשים מיום פרסומו.
(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא ייכנס לתוקף סעיף 7, אלא בתום חודש מיום פרסום התקנות לפיו.

1 ס"ח תשנ"ח, 166; תשס"ד, 294, 346; תשס"ו, 54; תשס"ז, 86, 387, 453; תש"ע, 570; תשע"ב 166.

2 סעיף 19 לחוק זכויות לאנשים עם מוגבלות המועסקים כמשתקמים (הוראת שעה), התשס"ז-2007 (ס"ח תשס"ז, 454) קובע לגבי תיקון סעיף 3(א)(6):

"19. הוראת שעה ודיווח שנתי לוועדה

חוק זה יעמוד בתוקפו חמש שנים מיום פרסומו; השר ידווח לוועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, ב-1 במרס בכל שנה, על אופן ועל מידת שילובם ועל היקף העסקתם של אנשים עם מוגבלות כמשתקמים במקומות תעסוקה רגילים.

נוסח מתוקן לאחר 4.2.08

נספח מס' כ-153/א'

(פ/17/1152)

נספח מס' 2:

נוסח מתוקן לאחר 4.2.08

נספח מס' כ-153/א'

(1152/17/פ)

נספח מספר 2.

חוק זכויות תלמידים עם לקויות למידה במוסדות על-תיכוניים, התשס"ח-2008

הגדרות

1. בחוק זה –

"אבחון מוכר" – מסמך כתוב, החתום על ידי מאבחן מוכר שמטרתו זיהוי לקות למידה אצל מועמד או תלמיד כפי שקבע השר לפי סעיף 3(ג)(5);

"אדם עם לקות למידה" – מי שאובחן, לפי הוראות חוק זה, כמי שיש לו לקות למידה;

[הערה: יש לבדוק כיצד להגדיר לאחר קביעה סופית של אופן האבחון]

"המועצה להשכלה גבוהה" – המועצה להשכלה גבוהה כמשמעותה בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958¹ (בחוק זה – חוק המועצה להשכלה גבוהה);

"הנציב" – נציב שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, כהגדרתו בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998² (בחוק זה – חוק השוויון);

"הנציבות" – נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, כמשמעותה בפרק ו' לחוק השוויון;

"לקות למידה" – לקות המשליכה על תהליכים קוגניטיביים, והבאה לידי ביטוי בקשיים משמעותיים שאינם תואמים את הצפוי בגילו של בעל הלקות ברכישת מיומנויות או בשימוש בכישורים של קשב וריכוז, כישורי שפה, קריאה, כתיבה, המשגה, תפקוד ניהולי או יכולות חישוביות, חברתיות או גישיות, ולמעט קשיי למידה הנובעים מאחד או יותר מאלה בלבד: פגיעה חושית, לקויות מוטוריות, פיגור שכלי, מוגבלות נפשית או תנאים חיצוניים כמו חסך סביבתי, תרבותי או כלכלי-חברתי;

"מאבחן מוכר" – מי שהוכר על ידי השר כמאבחן מוכר לפי סעיף 6;

"מוסד על-תיכוני" –

(1) מוסד שקיבל הכרה לפי סעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה;

(2) מוסד שקיבל היתר או אישור לפי סעיף 21א לחוק המועצה להשכלה גבוהה;

¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.
² ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.

(3) מוסד שהתואר שהוא מעניק הוכר לפי סעיף 28 לחוק המועצה להשכלה גבוהה ;

(4) מוסד שקיבל רישיון לפי סעיפים 25 ו-25ד לחוק המועצה להשכלה גבוהה או רישיון זמני לפי סעיף 25 לחוק המועצה להשכלה גבוהה ;

(5) מוסד על-תיכוני להכשרה או להשכלה מקצועית, טכנית, תורנית או דתית או מסלול הכשרה או לימודים במוסד כאמור, המכשיר את תלמידיו לבחינות ממשלתיות או המעניק השכלה המוכרת על ידי משרד ממשלתי או לפי כל דין ;

(6) (א) מכינה קדם אקדמית של מוסד כאמור בפסקאות (1) עד (4) ;

(ב) מכינה קדם אקדמית או מכינה קדם הנדסאית ;

"מועמד" – מועמד לקבלה ללימודים במוסד על תיכוני ;

"פסיכולוג מומחה" – פסיכולוג מומחה לפי חוק הפסיכולוגים התשל"ז-1977³ ;

"רופא מומחה" – רופא שהוא בעל תואר מומחה לפי פקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976 ;

"תלמיד" – מי שלומד במוסד על-תיכוני ;

"השר" – שר החינוך.

2. זכות להתאמות

(א) מועמד שהוא אדם עם לקות למידה, זכאי להתאמות בהליך הקבלה למוסד על-תיכוני, לפי הוראות חוק זה ; לענין זה "הליך הקבלה" – לרבות בחינות ומטלות שמטרתן הערכה ומיון של מועמדים למוסדות על תיכוניים, המתבצעות על ידי גורם אחר והמשמשות בהליך הקבלה של המוסד.

(ב) תלמיד עם לקות למידה זכאי להתאמות במסגרת לימודיו במוסד על-תיכוני שבו הוא לומד, לפי הוראות חוק זה.

(ג) מועמד או תלמיד (בסעיף זה – המבקש) רשאי להגיש בקשה להתאמות לגורם המקצועי המוסמך במוסד שקבע השר לפי סעיף 3(ג)6, בהתאם לכללים שקבע המוסד לענין זה ; הבקשה תוגש בצירוף אבחון מוכר, ורשאי המבקש לצרף לה גם חוות דעת של מרכז התמיכה.

(ד) המוסד יבחן את הבקשה ואת המסמכים שצורפו לה, ויקבע את ההתאמות שלהן זכאי המבקש, בהתחשב באופיין ובמטרתן של הבחינות והמטלות הנדרשות במסגרת לימודי המועמד או התלמיד ; ההתאמות ייקבעו על בסיס האבחון המוכר שהגיש המבקש זולת אם נקבע אחד מאלה :

(1) חלות הוראות סעיף 8(א) ;

(2) חלות הוראות סעיף 8(ב) ;

³ ס"ח התשלי"ז, עמ' 158.

(3) אין מקום לתת התאמה על סמך חוות דעת של הגורם המקצועי המוסמך במוסד כפי שקבע השר לפי סעיף 3(ג)(6).

(ה) החלטת המוסד לפי סעיף קטן (ד) תהיה מנומקת ובכתב ותישלח למבקש בתוך 30 ימים מיום הגשת הבקשה; המבקש רשאי לערער על ההחלטה בהתאם להוראות שקבע השר לפי סעיף 3(ג)(7); החלטת המוסד בערעור תהיה מנומקת ובכתב ותישלח למבקש בתוך 15 ימים מיום הגשת הערעור.

(ו) מבקש רשאי להגיש, בכל עת, בקשה חוזרת להתאמות, ובלבד שצורפה לה חוות דעת מקצועית של מרכז התמיכה של המוסד ובה המלצה מנומקת להתאמות כאמור; על בקשה כאמור יחולו הוראות סעיף זה בשינויים המחוייבים.

(א) השר, בהתייעצות עם המועצה להשכלה גבוהה, עם הנציבות ועם ארגונים העוסקים בקידום זכויותיהם של אנשים עם לקות למידה, ובאישור ועדת החינוך, התרבות והספורט, יקבע הוראות לשם שילוב אנשים עם לקות למידה בלימודים במוסדות המנויים בפסקאות (1) עד (4) ובפסקה (6)(א) שבהגדרה "מוסד על-תיכוני".

הוראות לשילוב אנשים עם לקות למידה

(ב) השר או שר התעשייה המסחר והתעסוקה, לפי הענין, בהתייעצות עם הנציבות ועם ארגונים העוסקים בקידום זכויותיהם של אנשים עם לקות למידה, ובאישור ועדת החינוך, התרבות והספורט, יקבע הוראות לשם שילוב אנשים עם לקות למידה בלימודים במוסדות המנויים בפסקאות (5) ו-6(ב) שבהגדרה "מוסד על-תיכוני".

(ג) הוראות לפי סעיף זה יתייחסו, בין היתר, לנושאים אלה, והכל בהתחשב בסוג לקות הלמידה:

(1) התאמות לתלמידים עם לקות למידה;

(2) פעילות תומכת לתלמידים עם לקות למידה;

(3) מרכז תמיכה לתלמידים עם לקות למידה לכל מוסד (בחוק זה – מרכז תמיכה);

(4) קביעת נהלים ופרסומם על ידי כל מוסד על-תיכוני, ליישום הכללים או ההוראות באותו מוסד;

(5) מהותו של אבחון מוכר לצורך מתן התאמות לפי חוק זה;

(6) הגורם המוסמך להחליט כי אין מקום למתן התאמה לפי סעיף 2(ד)(3);

(7) הליכי הערעור לפי סעיף 2(ה), לרבות הגורם המוסמך לדון ולהחליט בערעור.

נהלים ליישום 4. (א) כל מוסד על-תיכוני יקבע נהלים ליישום ההוראות לפי סעיף 3 על ידיו; **נהלים כאמור יכללו גם הוראות בדבר יידוע והגברת מודעות הסגל האקדמי והסגל המנהלי במוסד בענין שילוב תלמידים עם לקויות למידה.**

(ב) מוסד על-תיכוני יפרסם את הנהלים כאמור בסעיף קטן (א), בתחילת כל שנת לימודים, באתר האינטרנט של המוסד, אם קיים כזה, בשנתון ובידיעון של המוסד ועל לוח המודעות במקום מרכזי בתחומי המוסד; **פרסום כאמור יהיה נגיש לבעלי לקויות למידה ויכלול גם מידע בדבר מרכז התמיכה במוסד, ופרטי ההתקשרות עמו.**

מאבחן מוכר 5. (א) **אדם כשיר לקבל תעודת הכרה כמאבחן מוכר מאת השר, אם נתקיימו בו כל התנאים הבאים:**

(1) הוא בגיר;

(2) הוא אזרח ישראלי או תושב ישראל;

(3) הוא לא הורשע בישראל או מחוץ לישראל, בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין הוא ראוי לקבל תעודת הכרה; לענין זה "הורשע" – לרבות מי שבית המשפט קבע שביצע את העבירה;

(4) (א) הוא בעל הכשרה בתחום לקויות למידה שהוא אחד מאלה:

(1) פסיכולוג מומחה;

(2) לענין אבחון מוכר של הפרעת קשב וריכוז – הוא רופא מומחה בנוירולוגיה, בפסיכיאטריה, בנוירולוגית ילדים, בפסיכיאטריה של הילד והמתבגר או שהוא רופא מומחה ברפואת ילדים בעל נסיון של 3 שנים בתחום התפתחות הילד;

(3) הוא בעל תואר מוסמך בלקויות למידה;

(4) הוא בעל תואר מוסמך אשר השר, בהתייעצות עם שר הבריאות ועם המועצה להשכלה גבוהה, ובאישור ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, הכיר בו כתואר מתאים לצורך הכרה בו כמאבחן מוכר;

(5) הוא מקיים דרישות שקבע השר לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(ב) השר, בהתייעצות עם שר הבריאות ועם המועצה להשכלה גבוהה, ובאישור ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, יקבע דרישות לענין הכשרה, לרבות הכשרה מעשית, השתלמות ובחינות הסמכה, בכל הקשור לאבחון לקויות למידה; דרישות לפי פסקה זו יכול שייקבעו לסוגי תארים אקדמיים או לסוגי בעלי הכשרה, וכן לענין היקף שעות ההכשרה, ההשתלמות ותכניהם וסוג הבחינות ויכול שייקבעו רק לחלק מבעלי ההכשרה לפי סעיף קטן (א)(4).

[הממשלה התבקשה לגבש עמדה מוסכמת בקשר לפטור לרופאים מדרישות נוספות לפי סעיף קטן זה].

תעודת הכרה 6. (א) אדם המבקש לקבל הכרה כמאבחן מוכר יגיש בקשה לשר או למי שהוא הסמיכו לכך, (בחוק זה – בקשה להכרה); השר רשאי לתת למבקש תעודת הכרה, אם מצא שהתקיימו בו התנאים לפי סעיף 5.

(ב) המבקש יצרף לבקשתו מסמכים המעידים על קיום התנאים למתן תעודת הכרה לפי סעיף 5.

(ג) השר רשאי לדרוש מהמבקש כל מידע או מסמך הדרושים לו לצורך ההחלטה בבקשה.

(ד) השר יפרסם את רשימת המאבחנים המוכרים לפי חוק זה, באופן שיקבע.

ביטול והתליה של 7. תעודת הכרה תעודת הכרה לתקופה שקבע בהתקיים אחד מאלה, ולאחר שנתן לבעל התעודה הזדמנות להשמיע טענותיו:

(1) התעודה ניתנה על יסוד מידע שגוי או כוזב;

(2) חדל להתקיים תנאי מהתנאים למתן תעודה לפי סעיף 5;

(3) הוא מצא, לאחר התייעצות עם שר הבריאות, כי...

הועדה החליטה לצמצם סעיף זה לנושאים הנוגעים לתפקודו המקצועי של בעל התעודה, להלן כמה אופציות המבוססות על דוגמאות מדברי חקיקה שונים. אודה על עמדתכם בקשר לאופציות או לאפשרות שילוב ביניהן.

אופציות:

- בעל התעודה פעל בחוסר יכולת או כושר מקצועי או ברשלנות [זה הנוסח הנקוט בחוק העיסוק באופטומטריה, התשנ"א-1991].

- בעל התעודה פעל באופן שיש בו כדי לפגוע במהימנותו או במקצועיותו או שמתקיימות נסיבות שבשלן אין הוא ראוי להיות מאבחן מוכר בשים לב לדרישות המקצוע. [מבוסס על חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981].

- בעל התעודה נהג בדרך שאינה הולמת את המקצוע או שגילה חוסר אחריות או רשלנות חמורה במילוי תפקידו [נוסח זה מבוסס על חוק העובדים הסוציאליים].

האם יש צורך להתייחס למקרה של פסלות דין?

הגבלות התאמות לענין 8. (א) אין בהוראות חוק זה כדי לחייב התאמה של מבחן, מטלה או חלק מהם, לאנשים עם לקות למידה, כאשר הדבר מתחייב מהדרישות המהותיות של המבחן או המטלה.

(ב) אין בהוראות חוק זה כדי לחייב מוסד על-תיכוני בנקיטת פעולה, אם קבע שר החינוך או שר התעשייה המסחר והתעסוקה, לפי הענין, או מי שהסמיכו לכך, כי יש בה נטל כבד מדי בנסיבות הענין, בהתחשב, בין היתר, בסוג הפעולה, בהיקפה, בטיבה ובעלותה, בקיומם של מקורות מימון חיצוניים וממלכתיים לביצוע התאמות לאנשים עם לקות למידה לפי חוק זה ובהיקף מחזור ההכנסות או שיעור הרווח של מי שחייב בביצוע ההתאמות לפי חוק זה; קבע שר החינוך או שר התעשייה המסחר והתעסוקה, לפי הענין, או מי שהסמיכו לכך, כי יש בפעולה נטל כבד מדי לפי סעיף זה, רשאי הוא לחייב את המוסד העל תיכוני בנקיטת אמצעים חלופיים שהם סבירים בנסיבות הענין.

ביצוע ותקנות לענין 9. שר החינוך ושר התעשייה המסחר והתעסוקה, לפי הענין, באישור ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, ממונים על ביצוע חוק זה, והם רשאים להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות תקנות בדבר אגרות בעד הגשת בקשה להכרה לפי סעיף 6.

תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים בת"י 10. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, בתוספת הראשונה, בפרט 21, אחרי פסקה (23) יבוא: " (24) החלטה לפי סעיפים 6 ו-7 לחוק זכויות תלמידים עם לקויות למידה במוסדות על תיכוניים, התשס"ח-2007."

- תחילתו של חוק זה ביום א' בחשוון התשס"ח (30 באוקטובר 2008) (בחוק זה – יום התחילה).
11. תחילה
12. ראשונות, החלה ודיווח הביניים
- בהדרגה בתקופת
- (א) תקנות ראשונות לפי סעיף 3 ולפי סעיף 5(א)(4)(א) ו-5(ג) יובאו לאישור ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת בתוך תשעה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.
- (ב) חוק זה יוחל בהדרגה על מוסדות על-תיכוניים במשך תקופה של שלוש שנים מיום התחילה (בסעיף זה – תקופת הביניים), בפריסה שווה בכל אחת משלוש השנים, לפי צווים שיקבע שר החינוך או שר התעשייה המסחר והתעסוקה, לפי הענין, לאחר התייעצות עם הנציבות, ולענין המוסדות האמורים בפסקאות (1) עד (4) ו-(6) שבהגדרה "מוסד על-תיכוני" – גם עם המועצה להשכלה גבוהה.
- (ג) בעלים של מוסדות על תיכוניים יגישו בתקופת הביניים, מדי שנה, לא יאוחר מיום א' בטבת, לשר החינוך ולשר התעשייה המסחר והתעסוקה, לפי הענין, דיווח בדבר ההחלה של הוראות חוק זה שבוצעה במהלך השנה החולפת במוסדותיהם, כמתחייב לפי סעיף זה.
- (ד) שר החינוך ושר התעשייה המסחר והתעסוקה, לפי הענין, יגישו בתקופת הביניים, מדי שנה, לוועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, דיווח בדבר ההחלה של הוראות חוק זה שבוצעה במהלך השנה החולפת.
13. (א) על אף הוראות חוק זה אדם כשיר לקבל תעודת הכרה זמנית [או מותנית] ליתן אבחון מוכר, ובלבד שהגיש בקשה לכך בתוך _____ מיום התחילה, אם נתקיימו בו התנאים הבאים:
- (1) הוא בגיר;
- (2) הוא אזרח ישראלי או תושב ישראל;
- (3) הוא לא הורשע בישראל או מחוץ לישראל, בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין הוא ראוי לקבל תעודת הכרה; לענין זה "הורשע" – לרבות מי שבית המשפט קבע שביצע את העבירה;
- (4) הוא בעל תעודה המעידה על הכשרה של שנתיים בתחום האבחון הדידקטי, ובלבד שהשר הכיר במוסד, בתעודה ובמכלול לימודיו של המבקש לענין חוק זה;
- [הערה: בהצעת החוק מדובר רק על אבחון מוכר שמטרתו זיהוי לקות למידה. האם רק לצורך הוראת המעבר, עקב המצב הקיים היום בשטח יש להבחין בין סוגי האבחונים ולהתייחס גם לאבחון זידקטי? לצורך הענין – ההגדרה של אבחון זידקטי כפי שהיא מופיעה בתזכיר משרד החינוך בנושא היא אבחון שמטרתו קביעת התאמות לתלמיד בעל לקות למידה].

(5) הוא עסק בעריכת אבחונים מוכרים/דידקטיים בחמש השנים שקדמו להגשת הבקשה. [ר' הערה לעיל].

[האם צריך להתייחס להיקף העיסוק או הוכחת ידע ונסיון בדרך כלשהי?]

(ב) תוקפה של תעודת הכרה ליתן אבחון מוכר לפי סעיף זה יהיה לתקופה של חמש/שבע שנים מיום פרסומו של חוק זה.

(ג) תלמיד שערב כניסתו לתוקף של חוק זה החזיק באבחון שאינו אבחון מוכר לפי חוק זה, אשר הקנה לו התאמות לפי החוק ימשיך להיות זכאי להתאמות שנקבעו לו לתקופה שניתנו [עד לסיום לימודיו לתואר או לתעודה שלקראתן הוא לומד?].

שמירת דינים 14. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות לפי חוק השוויון.

